

Beszámoló a Dorogi Települési Értéktár Bizottság 2024-2025-ös tevékenységéről

1. Értéktár Nap és elismerés

2024. május 24-én Nyergesújfalun került sor arra a vármegyei rendezvényre, amelyen a Vármegyei Értéktár elmúlt tíz esztendejére emlékeztek. Ennek keretében kapta meg Dorog azt a két újabb oklevelet, amely igazolta, hogy két értékünk került be a vármegyei nyilvántartásba. Az egyik Dorog bányászati emlékműveit foglalta össze az OMBKE javaslatára, dr. Korompay Péter szakmai ajánlásával. A másik a 100 éves IPOSZ tevékenységét méltatta DVBE javaslatára, Szűcs György szakmai ajánlására.

2024. május 31-én Dorog Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dorogi Települési Értéktár Bizottság kiemelkedő szakmai munkáját elismerésben részesítette.

2. Őszi javaslatok

A bizottsághoz két alkotó életpályával kapcsolatban érkezett javaslat. Az egyik a sokoldalú Kovács Lajos rendkívül gazdag életművét tárgyalta. A benyújtó DVBE volt. A támogató javaslatot Dankó József „Kovács Lajos iskolapéldái” címmel fogalmazta meg. A másik javaslatot a „KÖZÖD” szervezete juttatta el, a szakmai ajánló pedig Szabó-Berghauer Zoltán volt „Világvárosi szolgáltatás Dorogról, avagy az Old Boys belépő laptól a József Attila kötetekig - Az országossá szelidült Cselenyák Imre pályaképe” címmel. Mindkét javaslatot december folyamán a bizottság egyhangúlag támogatta. Valamint azt is javasolta, hogy a két életmű vármegyei, illetve a nemzeti kultúrába ágyazottsága folytán kerüljön a vármegyei bizottság asztalára is.

3. A Nemzeti Értéktár (NEKTÁR) feltöltése

Februárban újszerű feladatot kapott értéktárunk: egy országosan hozzáférhető felületre kellett vármegyei közvetítéssel feltölteni egy elég részletező táblázatba a már 40 elemből álló helyi értéktárunk adatait. A feladatot dr. Tittmann Réka osztályvezető asszony szervező, illetve Guba Mónika titkári munkájával határidőre teljesítettük. Az új felület növelheti országos ismertségünket, valamint új javaslatok benyújtására is ösztönözhet mindenkit, illetve értékelvű kitekintést is jelent egyben a nemzeti kultúránkra.

4. Tavaszi javaslat

Tavasszal egy javaslatot kaptunk, amely Dorog testvértelepüléseire vonatkozott. A javaslatot DVBE nyújtotta be. A szakmai ajánló Dankó József volt, aki „Múltunk megpróbáltatásait sikeres jelenné változtatni: Dorog testvértelepülései” címmel fejtette ki támogatását. A Wendlingen am Neckar, Zsére, Marienberg és Felsőboldogfalva és településünk gazdag partnerkapcsolatait és annak történetét tárgyaló javaslat egyhangú támogatást kapott a bizottságtól. A javaslat helyi jellegéből fakadóan a bizottság ezúttal eltekintett a vármegyei felterjesztés lehetőségétől.

5. Részvétel vármegyei rendezvényen

2024. február 25-én Tatabányán a vármegyeházán került sor a „Történeti kertek Komárom-Esztergom Vármegyében Vándorkollégium” nyitó rendezvényére. Ennek keretében a kerteket bemutató kiállítás is megnyílt, amely vándorkiállításként folytatja útját a vármegyében. A program szakmai háttérét a Magyary Zoltán Népfőiskolai Társaság és az Ormos Imre Alapítvány biztosítja. A több éves vándorkollégiumi projekt egyik állomása a tervek szerint Dorog lesz. A kerteket bemutató kiállítás két eleme is dorogi vonatkozású: az egyik a Schmidt-villa kertje, amely jeles bányagazgatónk nyári rezidenciája volt, a másik a péliföldszentkeresztai kálvária, amely pedig arculatformáló építésünk, Gáthy Zoltán tervei szerint épült meg. Egyébként mindketten mind a települési, mind pedig a vármegyei értéktárnak is kiérdemelt résztvevői.

6. Néhány sajátosság

40-re emelkedett a települési értéktárunk elemeinek listája. Ebből 30 vármegyei értéktárnak is részese. Az eddigi javaslattevők: DVBE 23, OMBKE 10, Dorogi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2, Dorogi sportigazgatóság, Erkel Ferenc Zeneiskola, Zrínyi Ilona Tagiskola, Végh Éva, KÖZÖD.

Szakmai ajánlók: Dankó József 18, dr. Korompay Péter 10, Dankó Kristóf 3, Gréts Katalin, Vörös Jánosné 2-2, Lőrincz Livia, Solymár Judit, Bauer Norbert, dr. Horváth Géza, Szekér Zoltán, Sitku Pál, Hubácsék Sándor, Bohner Antal, Szűcs György, Szabó-Berghauer Zoltán.

Tematikai szempontból két írónkkal tovább növelte előnyét a kulturális örökség kategória immár 17 elemmel. Őrzi második helyét az ipari és műszaki megoldások kategória bányász múltunkból fakadóan: 11 elem. Sokféleségünk továbbra is megjelenik a szűkebben értelmezett tudomány, vallás, sport kategóriák révén. Testvértelepüléseink értéktárba kerülésével - legalábbis érintőlegesen - egy új kategória is megjelenik, a „turizmus és vendéglátás” területe.

Dorog, 2025. március 23.

Dankó József, bizottsági tag